

Jættebarkbiller i sitkagraner

Der er observeret jættebarkbiller (*Dendroctonus micans*) på en del vestjyske lokaliteter i efteråret. De kan være ganske ubehagelige. Vi opfordrer til, at man indrapporterer forekomster.

Af *Katrine Bang Hauberg (kbh@skovdyrkerne.dk)*

Er der grund til bekymring?

Jættebarkbiller har med årtiers mellemrum forårsaget store angreb på især sitkagran i det vest- og nordjyske område. Tidligere opformeringer af jættebarkbiller har vist sig at hænge sammen med en forudgående kombination af hård vinterfrost og efterfølgende sommertørke.

Sommeren 2012 var imidlertid usædvanlig kold og våd, så efterårets fund af jættebarkbiller vækker bekymring.

Harpikstragte er tegn på angreb

Angreb af jættebarkbiller kan ikke forveksles med andre insektangreb, da aktiviteten resulterer i et kraftigt harpiksflåd. Harpikstragtene ses typisk ved foden af træet og på overjordiske træerødder.

Er harpikstragtene lige dele frisk harpiks og boresmuld, er det tegn på et igangværende angreb. Hvis barken derimod er tør og uden larver, er der tale om et gammelt angreb, og du kan lade træet stå til næste tynding.

Der findes ingen godkendte kemiske bekæmpelsesmidler, så jættebarkbiller kan kun bekæmpes ved sanitets-hugst, hvor de angrebne træer fjernes fra skoven. Stødene skal også gerne afbarkes, hvis muligt.

Forebyggende foranstaltninger

En af årsagerne til problemet er, at en del sitkagraner er sat på for tør og for let jord, og på helt flade arealer. Sitkagraner bør kun plantes, hvor der er et vist lerindhold i jorden, og gerne en god vandbevægelse, som ofte forekommer på kuperede arealer.

Den svækkelse, som træer på let jord udsættes for i tørkeår, har også andre negative konsekvenser, bl.a. forekomst af sitkalus. Lusene og jættebarkbiller kan i forning tage livet af hele bevoksninger.

Billeren kan også angribe andre nåletræarter som rødgran og douglasgran, men dette ses langt sjældnere end angrebene på sitkagran. Generelt gælder, at træarternes proveniens er vigtig. Der bør plantes provenienser, som på en gang tåler stærk vinterkulde og sommertørke.

Indsend de biller du finder

Skov og Landskab, under Københavns Universitet, er i færd med at undersøge jættebarkbillens udbredelse. Formålet er at få et overblik over populationsdynamikken, hvorefter man kan lægge en strategi for bekæmpelse.

Du kan hjælpe forskerne til at blive klogere på jættebarkbillerne ved at indsende fundne eksemplarer – eller bare meddelelse om fund – til **seniorforsker Hans Peter Ravn, Rolighedsvej 23, 1958 Frederiksberg C**, med angivelse af findested og dato.

Jættebarkbilleren (foto tv.) bliver 7-9 mm lang og yngler under barken på levende sitkagraner. Rovbilleren, *Rhizophagus grandis* (foto th.) kan imidlertid holde jættebarkbilleren i skak.

Foto: Martin Viborg